რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა "პარტია

პროლეტარეგო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კვირა, 11 თებერვალი 1918 წ.

ერთობა

ფასი 20 კაპ.

გაზეთი ღირს: ერთი თვით 4 მ. 50 კ., ორი თვით 9 მ., სამი თვით 13 მ. 50 კ. ექვსი თვით 27 მ. ერთი წლით 50 მ. **ცალკე ნომერი ყველგან 20 კაპ.** საზღვარგარეთ ორჯერ მეტი. განცხადების ფასი, როგორც პირველ გვერდზეა, ისე მეოთხეზე. პეტიტის სტრიქონი—50 კაპ. საბჭოლეგიონრო განცხადება უნდა მოტანილნი იქნეს არა უგვიანეს დილის 11 ნახ. ს. ხელმოუწერელი წერილები არ იბეჭდება. დაუბეჭდავ საგაზეთო მასალას რედაქცია არ ინახავს, ავტორებს უკან ვერ დაუბრუნებს და ამის შესახებ არც მიწერ-მოწერას კისრულობს.

ხელის მომწერლებმა ფული შემდეგი აღრესით უნდა გამოგზავნონ: Тифлисъ, почтов. ящ. 199. Редакція „Эртоба". სხვა აღრესით გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.

რედაქციაში პირადათ მოლაპარაკება შეიძლება 10—12 საათამდე. რედაქციის და კანტორის აღრესი: თფილისი, გოლოვინის პროსპექტი № 12. Тифлисъ, Головинскій проспектъ № 12).

ტელეფონი 16—62.

№ 34 ორგანო ამიერ-კავკასიის სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა ორგანიზაციებისა № 34

მიიღება ხელის მოწერა 1918 წლისთვის
ყოველ დღიურ გაზეთ
„ერთობა"-ზე
ხელის მოწერის პირობები

1 თვით — 4 მან. 50 კ.	6 თვით — 27 მანეთი
2 თვით — 9 მანეთი.	1 წლით — 50 მანეთი
3 თვით — 13 მ. 50 კ.	ცალკე № ყველგან 20 კ.

ხელის მოწერის პირობები 1 აპრილადე (ე. ი. პირველ ხან თვეს) ფულ-ვალ შეთვისებაში ფულადი დარჩება,

შემდგომ შეიძლება შეიცვალოს თუ გაზეთის დღეგანდელი ფასი შეიძლება შემდეგი მისამართით:
Тифлисъ почт. ящикъ № 199. РЕДАКЦІЯ „ЭРТОБА".

ამბ. და თანაგვრძნობთ მსთხოვთ ხელის მოწერას ნუ დაგვიგვიანებ.

ღრმათ დამწუხრებულნი დიდი ქრისტინე, ძმა ნოე ნიკოს ძე ერორდანი და მეუფლე ვასილ დავითის ძე კანდელაკი აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ 11 თებერვალს ქალაქ ლანჩხუთში გადახდილი იქნება ნახევარი წლის წირვა და პანაშვიდი დაუფიწყარის

გულჩინა ნიკო ერორდანიას ასულის
კანდელაკისა

სულის მოსახსენებლათ. 2—2

გულ-დათუთქულნი: დედა აკვილინე, ძმები ბესარიონ და გრამატონ, მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ ტარგიკულად გარდაცვალებას პირველი შვილისას და მეორენი ძმისა

პაპლო პაპლეს ძე ჯალიძისას,

რომლის დასაფლავება დანიშნულია 11 ამა თებერვალს, დღითი კვირის სოფელ ბახვში.

სახალხო სახლი

კვირას 11 თებერვალს, დილით, სახალხო სცენის მოყვარეთა მიერ ბილეთნშვილის გიმნაზიასთან არსებულ შუშაფელთა წრის ფონდის გასაძლიერებლათ წარმოდგენილი იქნება ელისაბედ ჩერქეზიშვილის მონაწილეობით

ჯერ დაიზოცნენ მერე დაქორწილდენ

კომ. 2 მოქ. რ. ერისთავისა.

2

ხანუმა

მე-2 და მე-4 მოქმედება.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნნი ელ. ჩერქეზიშვილი, ვ. მარგველაშვილი, საკოკვისა, ნ. ნინონი, ბ-ნნი ანაშვილი, ნ. გიგინიძე, ს. რომანიშვილი, ალ. მეტრეველი, კ. ხახასშვილი და მელანაშვილი.

დასაწყისი დღის 12 საათზე. ადგილების ფასი ჩვეულებრივია.

ბილეთების კასა ღია ყოველ-დღე 12—2-მდე და საღამოს 6—8 საათამდე.

რეჟისორი კ. შათირიშვილი.

ჩვენი ხალხის საყურადღებოთ

ცხადდება, რომ შემომწირულება საკართველოს ეროვნული ფონდის განკარგულებაში

მიიღება ეროვნულ საბჭოს სამდივანთველოში (ფრანცისკანის ქუჩა, № 11 ბაკუთარი სახლი) დღის 11-დან 3 საათამდე.

ვაგზლის კერძო სამკურნალო.

შუხინოვის აფთიაქის გვერდით ვაგზლის ქუჩაზე

იღებენ ექიმები-სპეციალისტები:

ექ. ბოკერია ივ.—ქირურგიული სნეულებანი. ყოველ-დღე 2—3 საათამდე.
ექ. ვაშაკიძე ეფ.—შინაგანი და ნერვების სნეულებანი, ყოველ-დღე 11—12 საათ.
ექიმი-ქალი იოსელიანი მარ.—ქალის სნეულებანი, 10,ბ—11,ნ საათ. სამშობიაროებით, ხუთშაბათობით და კვირაობით.
ექ. ალლიაშვილი ვლ.—შინაგანი და ბავშვთა სნეულებანი, ყოველ-დღე 1—2 საათ.

რჩევა ერთი მანეთი, ანკერაცია შეთანხმებით.

კოოპერატივებო და კოოპერატორებო,

დაეხმარეთ საკართველოს ეროვნულ საბჭოს ფულის შოგროვებით, ყოველმა კოოპერატივმა ზემოდან ფოგეგიდან უნდა გადასდოს ნაწილი საბჭოსათვის.

საკართველოს ეროვნულ საბჭოს საფინანსო სექცია.
ამიერ-კავკასიის საკოოპერაციო კავშირი.

დღეუკუღი რუსეთი

ბალშევიზმი კვდება. იგი ეხლა სულთმობრძავ ადამიანივით იწოდებს ხალხს იქითაენ, საითკენაც მოვეწოდებოდა მას ჩვენ, როცა ვეუჩრედით ფრონტის გამაგრებას და ვერმანიის იმპერიალისტთათვის წინააღდეგობის გაწევას.

მაშინ ბალშევიზმი, მთავრობის ხელში ჩაგდების წყურვილით გატაცებული, ამ ზოანს ბურჟუაზიულ უწოდებდა, ქვეყნის ღალატათ ითვლიდა და მის ავტორთა კონტრ-რევოლიუციონერებათ. ეხლა კი თვითონაც იმავე ზოზებს აღიარებს. მართალია იგი თავის მოსაკატეგნელათ უმატებს,—მუშებმა უნდა დაიცვან თავის სოციალისტური სამშობლო, მარა ეს ხომ თვალის ახვევაა. ერთი რამ სოციალისტურ სამშობლოში ბურჟუაზია არ არსებობს ხს, არც შეიძლება არსებობდეს. ბალშევიკების სოციალიზმში კი ბურჟუაზია და მისი სპეკულიატიური მოქმედება უადრეს წერტილამდე არის მისული. თვით ბალშევიკების დეკრეტი საყოველთაო მობილიზაციის შესახებ აღიარებს, რომ ბურჟუაზიას უნდა დაიწვეს სიმძიმე ამ მ. ბილიზაციისო. ცხადია, სოციალისტური სამშობლოო იმავე დროს ბურჟუაზიის სამშობლოთაც დარჩენილა.

მარა ამ კამთ ეს ჩვეულებრივი დემაგოგიური ფრაზა კი არ არის საყურადღებო. საყურადღებოა მეორე დებულება, რომელსაც ზავის შესახებ დეკრეტი აღიარებს. ესაა შემდეგი: გერმანიის იმპერიალისტების გამარჯვება რევოლიუციონერ რუსეთზე გვიპირებს არა თუ სოციალიზმის დამხობასა,—ამას დამხობა არ ესაშიროება, ვინაიდან იგი, სამწუხაროთ, მხოლოდ ლენინის ფანტაზიაში არსებობს და არა სინამდვილეში,—არამედ იგი წაართმევს მიწას გლეხებს, აღადგენს მემამულეების ბატონობას და ტახტზე აიყვანს მირონცხებულ მეფეს. ცხადია, იგი ჩაჰკლავს თავისუფლებას და რეაქციას, დემოკრატიულ წყობილებასაც, რომელსაც ასე შესტრფოდა რუსეთის ხალხი და რომელსაც პირველი ლახვარი ჩასცა თვით ლენინმა.

სამწუხაროა, მარა ეს ფაქტია. ეხლა ვიოლეფში მოუთავეს ხელს რუსეთის თავისუფლებას.

წინეთ, როცა ამას დემოკრატიული რევოლიუციონერი წრეები ამბობდნენ, როცა ჩვენ ვიმტკიცებდით, რომ რუსეთის რევოლიუციის მიზანი დემოკრატიული წყობილების განმტკიცებაა — ეს ვაჟბატონები ბურჟუაზიულ მოაზროვნეებათ გვთვლიდენ. როცა ეფროპის სოციალისტებიც ამასვე იმეორებდენ, ლენინის სიმკაცრე მათაც თავზე ატყდებოდათ. იგი ეფროპეელ სოციალ-დემოკრატიასაც კეკუს სწავლებას ბირდებოდა და ეს, ყველას ჯეუის მსწავლებელი, დღეს თვით დარჩა მოტყუებული და გაცრეცხული ვილჰელმის იმპერიალისტურ მთავრობისაგან. გერმანიის იმპერატორის გენერალები ისარგებლეს მისი უსულოთ აზოოენებით და მთელი რუსეთი თავის სათამაშოთ გახადეს.

ახლა სამეფო ომის გამოცხადება გერმანელთა წინააღმდეგ, განა უნაყოფო ოცნება არ არის? განა არ შეიძლებოდა წინდაწინეგე იმის ცოდნა, რომ ნემეც გენერლებს სოციალისტური სიტყვა გულს ვერ მოუღებობდა?

მაშინ მოსპეს ჯარი, გაეპარწყოუს ძალიერება რუსეთის, გაანადგურეს რკინის გზები, მიმოსვლის ყველა საშუალებები, ახლა იწვევენ დაოსებულ-დაავადებულ ხალხს საბრძოლველათ?

ჩვენ გულის-ტკივილით უნდა აღვნშნოთ, რომ ახლა ეს მოწოდებაც დარჩა ხმათ მღაღადებლისა. ეუბამოსა შინა, ისე როგორც სხვა დეკრეტები ლენინ-ტროცკის ფანტაზიის წარმოშობილი არ მიპკიარებია ცხოვრების სინამდვილეს.

დიახ, ლენინ-ტროცკიმ დალუპა რუსეთი თავის უზომო დემაგოგიით და ჩვენ ამიერ-კავკასიის დემოკრატიაც ოსმალეთის პირში ჩაგვგდო. დაგალობრიგმა დემოკრატიამ უნდა ანგარიში გაუწიოს ამ მდგომარეობას. მან უნდა აღაგოს ლენინის ოცნებით გატაცებული მიმდევრები ჩვენში, რომელნიც სწორეთ ამ კრიტიკულ ხანაში, როცა სწყდება ბედი ჩვენი ფეზიკური არსებობის, ჩვენი სიცოცხლის, თუ ბალეულნი მტრის მახვილისაგან, აქაც ალმართეს ძმათა შორის ბრძოლის და ანარქიის დროშა. აწკარა ოლატი და გამეცემლობა იქნება ხალხის, დემოკრატიის წინაშე—თუ დაფუოფენენ ლივ ან იქნა შეჩერებული ეს დამდუმებელი უანური ბრძოლა დემოკრატიის შორის. ჩვენ მოვეუწოდებთ ყველა შეგნებულ მუშას, ყველა გლეხს, ყველა დემოკრატს ყოველი ღონე იხმაროს ამ თავშეგებულ დემაგოგთა ასალგამვათ, რომ რამდენიმეთ მაინც ვიხსნათ ჩვენი კუთხე საბოლოოთ გასოცსისაგან.

რეფორმეგი

2. მიწის საკითხი.

როგორც ვთქვეთ, დეკრეტი მიწის შესახებ უკვე გამოცემულია და ამრიგათ დაკანონებულია ხალხის უფლება მიწაზე. ამით გაუქმდა თავად-აზნაურობის უპირატესობანი. კიდევ რომ არ გამოეკეთ კომისარიატს დეკრეტი წოდების გაუქმების შესახებ, სულ ერთია მიწების ჩამორთმევის შემდეგ თავად-აზნაურობა, როგორც წოდება მაინც უნდა გაქმენილიყო. და ის, როგორც წოდება, ჯაქარ, ალარ არსებობს.

ისიც უნდა ვთქვათ, რომ ამით მიწის საკითხი მაინც არ არის საბოლოოთ გადაპენილი. მხოლოდ უპასუხისმგებელ პირებს გონიათ, რომ მიწების მარტო დატაცებაა საკმარ, რომ ამით აგრარული საკითხი გადაეჭრილათ ჩაითვალოს.

ეს დიდი შეცდომაა. თუ თავადის მგელ რომელიმე სოფლის წყობელი წამოსკუპდება, ამით ღარიბ გლეხთას და მთელ ხალხს არაფერი შეეძინება. ამიტომ უმთავრესი მნიშვნელობა აქვს არა ჩამორთმევას თავისთავად, არამედ ამ ჩამორთმეულ მიწების განაწილებას.

რასაკვირველია, როცა ამას ვამბობთ, ჩვენ სახეში გვაქვს ჩვენი კუთხე, სადაც ხალხი შედარებით უფრო შეგნებულია და ორგანიზაციებში შეკავშირებულია. რაც შეეხება ისეთს ჩამორჩენილ კუთხეს, როგორიც არის მუსულმანებით დასახლებული ამიერ კავკასიის აღმოსავლეთის ნაწილი, სადაც ხალხი შეუკავშირებელია, იქ ჩვენ მოსხრეკ ვიქნებოდით, რომ გლეხებს პირდაპირ დაეტაცნათ მიწები, რომ ამ საშუალებით დანგრეულიყო მემამულეთა თავაშეგებული თარეში.

ჩვენნში, ვიმეორებთ, სულ სხვა მდგომარეობაა და ამიტომ ის, რაც თათრების ჩამორჩენილ პროვინციებში მოძრაობისათვის სასარგებლოთ ჩაითვლებოდა, აქ პირიქით ეწეფას მოგვიტანდეგ.

ამიტომ ჩვენ ორგანიზაციულათ უნდა ვიმოქმედოთ და ჩამორთმეულ მიწებიდან უნდა გამოვყოთ ისეთი მიწეგნი, რომელსაც მთელი კუთხისთვის აქვს მნიშვნელობა. ასეთია ტყეები, მდინარე და სხვ. მაგალითისათვის მოვიყვანთ ბორჯომის ყოფილ დიდი მთავრის მამულებს. ის რომ ერთმანეთში დაინაწილოს გლეხმა, რამდენიმე წელიწადში განადგურდება ძვირფასი ადგილები და თითონ გლეხებიც ვერაფერს მოიგებენ. ამიტომ ასეთი ადგილები მთელი კუთხის მთავრობის ხელში უნდა გადავიდეს.

არის მეორე რიგის ადგილები. ეს ის ადგილებია, რომელზედაც გაუმჯობესებული მეურნეობაა შემოღებული. ასეთი ადგილების განაწილებაც მხოლოდ ზარალს მოუტანდა ხალხს და მის კეთილდღეობას.

დანარჩენ მიწებისთვის უნდა შემუშავდეს ერთგვარი ნორმა,—რაოდენობა, რომელს ზევით ყველას ჩამორეთმევა ხდება და რომელ ნორმაზე მეტი არავის არ შეიტვნა. ამ რიგათ წვრილი მესაკუთრეები ნელ-ნელ ბელეფლენი რჩებიან, ხოლო ისინი, ვისაც სულ არ აქვს მიწა, მიიღებენ ამ ფონდიდან, რომელიც ადგილობრივ ორგანიზაციების ხელში იქნება.

ხალხის დემოკრატიულმა ორგანიზაციებმა ამ თავიდანვე უნდა მიიღონ ყოველგვარი ზომები, რათა ჩამორთმეული მიწები მის ხელში გადავიდეს, ჩამორთმეულ მიწების პატრონი უნდა გახდეს ადგილობრივ თვითმართველობის ორგანონები. ეს ორგანონი სპეციორების მიხედვით მოიხმარენენ ამ მიწებს.

აკ კარგათ უნდა ოუსნნთ ხალხს ერთი გარემოება. ბეგრს გონია, რომ დიდ დემოკრატიულ საქმეს აკეთებს, როცა ხმეს ბეგრს ავრცელებს გადასახადებს ანაგინ არ გადიხდინო. ასეთი შეხედულება ძალიან მავნებელია. სახელწოფოს და აგლობორეგ თვითმართველობებს ბეგრი ფაფალი ესჭიროა და თუ არაგინ არაფერს გადიხდის ხაზინა ხმ თავისით არ გაიცსება. თავის თავათ ცხადია, რომ გადასახადები უნდა დაეკისროს მცხოვრებთა შედეგებულ ნაწილს, საკვირაოა, რომ შემოსავალის კალთაზე დაწესდეს გადასახადები. სხვათა შორის, მიწების პატრონებიც დაბაკეთ იქნებიან. მაგრამ გადასახადს ვაფერენ თითონ ადგილობრივი ორგანიზაციები თითონ ხალხის სურვილის მიხედვით. ასეთი ორგანიზაციები იქნება საერობო კრებები, რომელსაც თითონ ხალხი აირჩევს.

ჩვენ უკვე ვთქვეთ, რომ ერობის არჩევა ჩქარა უნდა მოხდეს. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ამ აღმასრულებელმა კომიტეტმა, რომელიც ხალხს თვალზე ნდობით სარგებლობენ, დაიყოფენენ ეროვნულ დამოკიდებულ თავისი თავი საერობო კრებებად და საერობო გაგზეგობის არჩევა მოახდინონ. ხოლო სადაც კომიტეტებს ნდობა აკლიათ, იქ აგრეთვე დაუყოვნებელივ უნდა შეუდგენ ახალ არჩევნებს. ბეგრი ფორშალისტობა საერო არ არის, საკმაოა ხალხს საშუალება მიეცეს თავისი ნება-სურვილი თავისუფლათ გამოსთქვას ამ არჩევნებში, სხვა არაფერი არ არის საჭირო.

ერობის შემოღებასთან შეკავშირებულია მიწის საქმის მოწესრიგება. ყოველივე ეს მუშაობა ერთ თვეში მაინც უნდა მთავრდეს. მოაზღოვებენეთ გაზაფხეული, როცა მინდვრათ მუშაობა დაიწყება. და თუ ამ დროს მომზადებული არ დავხვდით, ანარქია, რომელსაც თავი ინინა, კიდევ უფრო გამლიერდება.

მორიგი პროვოკაცია

ბალშევიკები შაგრაბშულ-პროვოკატორულ აგიტაციას განაგრძობენ და ნაძირალებს ამიერ-კავკასიის კომისარიატსა და რევოლიუციონერ დემოკრატიის წინააღმდეგ ამხედრებენ. ტიპიურმა ავანტიურისტებმა ბნელეთის კუნჭულში გაზ. „კავკაზსკაია პრავდა" გამოსცეს, აქ ისინი ლუმპენ პროლეტარებს და ყოველ ჯურის კონტრ-რევოლიუციონერებს შეუფერი ეგნენრიები საკვებით უმასინძლებიან.

მათ ოტიფრობა-უსირცხვილობას საზღვარი აღარ ეძლეგა და რევოლიუციონერი ხალხის წინააღმდეგ ყოველგვარ ინსინუაციებს და სამარცხვინო ჭორებს აგრცელებენ. მათი წერის მანერა და კილო ბალელებით დაბალი ღირსებისაა, ვიდრე კრუშევან-ლუბროვენებისა. ასეთ კილოსა და ცილის წაყმეას ადგილი არ ქონია ბოროდეცკ-ტიმოშენის ორგანიზაციაც კი. ამ შემთხვევაში ბალშევიკებმა ყოველგვარ საზღვარს გადაბიჯეს.

გაზ. „კავკაზსკაია პრავდა" მეცხეურნი—მისი სულის ჩამდგმელი ბალშევიკები „უსამართლობის" წინააღმდეგ გაკვიან და სოციალ-დემოკრატიულ პარტიას „კონტრ-რევოლიუციონერ" მოქმედებაში ამხელენ. და ამას გაიძახიან იმ პარტიის მიმდევრები, რომელსაც მთელს რუსეთში სიტყვის, კრების და აგიტაციის თავისუფლება ჩაკლეს. ვინ არ იცის, რომ რუსეთის რესპუბლიკის ტერიტორიიაზე ლენინ-ტროცკის აგენტებმა რევოლიუციონერი დემოკრატის სისხლის მორეგი დააყენეს, პროლეტარიატის სუფეთესო მებრძოლთა ციხეები გაავსეს, დამფუძნებელი კრების წევრები დაზვრიტეს, სოციალისტური გაზეთები დაუხურეს და მთელი მეხოვრენნი ანარქიის ეცეცხლი გაბვიეს. სწორეთ ესენი გამომდგარან ახლა და თავისუფლებას და რევოლიუციონერ წესის დაცვაზე ლაპარაკობენ. ის ფრაქცია, რომელიც კი გ. ჰალეხანოვს გაჩხრეკას არ მოერიდენ და მთელ სიერთაშორისო მუშათა კლასის საუკეთესო ფელოო�sს ამ ფაშიზმ ბეგრაზშულათ მოეკვა, ახლა გამომდგარან და ამიერ-კავკასიის რევოლიუციონერ დემოკრატიას ძალმომრეობას უკიენენს. სადაა სირცხვილი, სადაა რევოლიუციონერი ნამუსი! მაგრამ სად ბალშევიკები და სად რევოლიუციონერი სინდისიერება! დიდი ხანია ისინი შავრაზმელების წუმპეში ჩაეფლენ და ბრძოლის საშუალებათ „ეშმაბარიტ რუსების" ფარანდალი აუღიათ.

ადგილობრივი ბალშევიკები კონტრ-რევოლიუციონერ საქმეებს განაგრძობენ და ნურას უკაცრავათ თუ მათ წინააღმდეგ რევოლიუციონერი მუშათა კლასი შესაფერ ზომებს მიიღებს.

„კავკაზ. რაბ." „ბრძოლა" და სხვა ბალშევიკური ორგანოები ირწმინიან ასოცრთი განუწყვეტელ მოწოდებებს ბეგ-ლიან ბალშევიკურ ორგანოებს ამ ბოლოს ასოცრთ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გრამას უკარნახებს აღმასრულებელ ორგანონს.

ამბოხმ ერთი დემოკატიული რეგოლიუციური პლატფორმის ნიადაგზე უმრავლესობის შექმნას სერმში ჩვენ ვაძლევთ ბანსკეთრებულ მნიშვნელობას.

ასეთ უმრავლესობის გარეშე ვერ იარსებებს თვით სეიმიც. ეს უნდა კარგად დაიმახსოვნონ ამიერ კავკასიის სეიმ-ბედის მესვეურებმა.

* * *

„ეროზოდენიერ"-ს ვინმე ბაზილი ეხება მთავრად მთავრობის ორგანიზაციას, რომელიც უნდა შექმნას სეიმმა და იმ აზრს გამოსთქვამს, რომ ამიერ-კავკასიის სეიმმა ადგილობრივ დამფუძნებელი კრების როლი ითამაშოს და ამიერ-კავკასისის მომავალი წყობილების ნორმები შეიმეშავოს. სადუქვალთ მომავალ მთავრობის, ან უკეთ მოგრობების შექმნის ამიერ-კავკასიაში უნდა დაიდგას ეროვნული საბჭოები, რომელნიც ამ ბოლო ხანში გაჩნდენ და საკმაოთ გაძლიერდნენ.

„შედარებით მოკლე ხანში ალბოკენებული ეროვნული საბჭოები აროის ის „იაჩეიკები", რომლიდანაც უნდა ალმოსაზარდოს იდეა შეერთებულ საბელმწიფოსი ადგილობრივ ფართე თვითმართველობის უფლებებით და ავტონომიურ წყობილებით. ამ იაჩეიკებმა უნდა ითამაშონ ადგილობრივ მართველობაში როული დამოუკიდებელ თვითმართველ ერთეულებისა, და შემადგენელი ნაწილებათ შეეიდეს რუსეთის ფედერაციის საერთო, რუსეთის ყველა ხალხების შემაერთებელ ორგანიზაციში. ეგვი არაა ამ როლს შტატებისა ანუ კანტონებისა ითამაშებენ ეროვნული საბჭოები, რომელნიც რუსეთის დამფუძნებელ კრების მოწვეიდან შემდეგაც უნდა დარჩენ, როგორც ადგილობრივ ერების წარმომადგენლები ადგილობრივ პარლამენტის სახით, რომელნიც განაგებენ ნაციონალურ საქმეებს".

ამ პოლიტიკას უნდა ჩაუყაროს საფუძველი სეიმმა. მარა ამით ხომ თვით სეიმის არსებობა ზედმეტი ხდება, ანუ ბ. ბაზელი არას ამბობს. ამით რომ ამიერ-კავკასიის დემოკრატიის მალიანობა ერთიანანთ ირღვევა—ეს მის არ ეინტერესებს. ან კი რა საქმე აქვს ბ. ბაზელს დემოკრატის ინტერესებთან. მას უნდა მხოლოდ თავის ნაციონალური ზრახვანი განახორციელოს და თანაც განახორციელოს ისეთი გზით, რომელიც დემოკრატიას დაასხესტებს.

ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ დემოკრატია ისეთ გზას არ გაუვეს. იგი შესძლებს ერთა თვითგამორკვევის საქმეთათ დაცვას და ამავე დროს დემოკრატიის მალიანობის შენარჩუნებასაც, ვინაიდან ინტერესები ყველი ერის დემოკრატიის ერთი და იგივეა. იგი შესძლებს შექმნას ამიერ-კავკასიის საერთო მთავრობა და იმავე დროს დაკმაყოფილოს ყველი ერის დემოკრატიის ეროვნულ კულტურული მოთხოვნილებანი.

„პაპავასხეი რაბოჩი"-სა და „ბრძოლა"-ს დასურვის გამო

(მთავრობის გამმარტება).

ამ უკანასკნელ დღეებში ჭქონდა ადგილი ზოგიერთ პირების დატესაღებას და ზოგიერთ ბეჭდვიონ ორგანოს დაზღვევა. ამის გამო ამიერ კავკასიის კომისარიატი, როგორც რეგოლიუციონერი თავრობის ორგანო შემდეგს აცნობებს მცხოვრებთ: ყველი იდიერ ჯგუფებს, პარტიებს და ბეჭდვითი ორგანოებს, რომლებიც გამოხატავენ ამა თუ იმ დღიურ რწმენას, თავისუფლათ შეუძლიათ, რა თქმა უნდა, თავის თავის გამოჩენა, პროპაგანდის წარმოება. ეს ყველა თავისუფალ სახელმწიფოს უფლებიანი წყობილების აქსიომაა (ფდაეო ეეშმარტება).

ამიერ კავკასიის კომისარიატი ყოველთვის იღებდა ზომებს ამ თავისუფლების უზრუნველსაყოფათ. მაგრამ რიკა თავისუფალ სიტყვის სახით მცხოვრებთ აწყდიან პროფოკაციას, ერთი-მეორეს უსისინებენ, პირადი ან ეიწროო—ჯგუფური ინტერესებით ცდილობენ გამოიწვევინ ძმათა სისხლის ღერა დემოკრატიის შორის და უნდათ ამაში ჩითთროთ სანაცოლო ჯარისკაცებში, რომელებიც 8 წლის განმავლობაში ფრონტზე ყოფნით საშინლათ ეოფლნენ და ახლა თავის სახლში მიიჩქარიან, ამიერ კავკასიის კომისარიატს არ შეუძლია და არც აქვს უფლება არ იმოქმედოს.

„ადაკაზსკი რაბოჩი", რომელიც გამოდიოდა თფილისში და მისი გამოძახილი ქართულ ენაზე პირველპირ გარკვეულოთ აწარმოებდენ წასასიანებას და 8 თებერვლის ნომერში სწერდენ: „სანამ ბანავეაბენ რუს ჯარისკაცათა სისხლში ობორონცების რევოლიუციონერი ორგანიზაციები და ამიერ კავკასიის კომისარიატი".

ამ სოოკარ პროოოკაციათ ამ ფურცლებმა ცხადათ დაგვანახეს, რომ მათ გაუწყვიტეს და შეიძლება სამეფომოთაც ყოველ კავშირი სოციალიზმთან და რევოლიუციასთან და აპკარა პოგრომელ და პროოკატორულ ფურცელებათ გადაიქცენ. რა თქმა უნდა, ამიერ კავკასიის კომისარიატი იძულებული იყო ბოლო მოეღო ამ პროოოკაციისათვის, რომელიც იმეტრებოდა საშინელი შედეგით და დიეფრი ეს ფურცლები.

ამასთან ერთათ დატესვეიფენულ იქმნენ ზოგიერთი პირები. ზოგიერთი მათ წინააღმდეგ იყო წამოყენებული გარკვეული ბრალდება, რომ მათ გადაიცეს ჯარისკაცის ტანისამოსი და მოუწოდებდენ ეშეელნენს თავს დასხმოდენ თფილისს და გადმოეგზოოთ ამიერ კავკასიის კომისარიატი. სხვებმა მოაწყვეს პოგრომეფი გამოსვლები და ჩკვლეულთა გორში და გორის მაზრაში, სადაც მეიცეოთ ელეტროდენ მოეღ ოოკიბეს და ჯარ კიდეე გუეცავეფილ გვიმეს ძალლების ხროოას უსეფდენ. საბედნიეროთ, ამიერ კავკასიის კომისარიატმა შესძლო მშვიდობიანის გზით ჩაეჭრო გორის ამბები. სხვები ცდილობდენ განეგხორციელებიათ ძველის აღდგენის თავის პოგრომეფულ შავრაზმეფი სურვილები. რა თქმა უნდა ამ პირთა მოღვაწეობის რაიმე იდეურ საარსებელ ლაპარაკიც არ შეიძლება.

ამიერ კავკასიის კომისარიატი, სდგას რა რეგოლიუციის დარაჯათ, თავის რეგოლიუციონურ სისხლის მოეფლობით მიიღო საკერო ზომები რეგოლიუციისა და მცხოვრებთა მშვიდობიანობის დასაცავათ. მოუწოდეს ყველი მოქალაქეებს, ჯარისკაცებს და მეშვეს აღმოეჩინონ დახმარება ამიერ კავკასიის კომისარიატს ამ სპასუხისმგებელო მომენტში, როცა თავაშვებულ მოთამაშეთა პოლიტიკეს წყალობით რუსეთის ბედეფეს ცა გარეშე მტრის შემოსე

ლობდენ რუსეთის დელეგაციასთანო. პატოოგრაფიას ბალშევიკებში ორმა მიმდინარეობამ იჩინა თავი. ერთს მეთაურობს ლენინი, რომელიც მოითხოვდა ზავს ყოველგვარ პირობებში, მეორე მიმდინარეობა ტროცკის მეთაურობით მოითხოვდა სამშვიდო ომის დაწყებას. მეორე დღეს მარტოვმა გაატარა ორ კრიტიკას ქარაცეცხლში სახალხო კომისარიატს მოქმედება, დასასხეო ერთათ ერთი გამოსავალი გზა: არც სამარცხვინო ზავზე მოეწერათ ხელი და არც იმი იწარმოებოდათ. ასეთი იყო სახალხო კომისარების, უკეთ რომ ვსთქვათ, ანარქიბალშევიკების საგარო პოლიტიკა.

სურსათის მხრით მდგომარეობა მეტათ უნეტგეშო. იძლევინან ერთ მეოთხედ ფუნტ ბოლოდროს რიაინაზეში ერთ მერვედ გარეთნეკ პუოს და ისეთ ფეარგისს, რომ მე რუსეთში ასეთი პური არასოდეს არ მინახავს. სრულიათ არაა ხორცი, რძეერთო ეკვრტები და სხეა. ეს აიხსნება ორი მიზეზით ერთი, რომ ტრანსპორტი სავსებით არეულ-დარეულია, მეორეე ის, რომ პურით დატვირთულ ვაგონებს ძარცვავენ, პურს ეზაში იტაცებენ. დამშეულებს თავისთვის ოუნდათ მოტაცებული პური, ხოლო სპეკულიანტები „მეტრორეები“ ყიდიან მონატაცებ პურს ქალაქში. რაც შეეხება სამოქალაქო ომს, თქვენც კარგათ იცით, თუ როგორ ვაწიდეთ იგი უკანონეთოა დ ე. ბ. კ. ლენინეფილოსა წინაადდეგ. თუმცა, შეიძლება თქვას, რომ არც ერთ მათგანს ამსა საბაბი არ მიუცია სახალხო კომისრებისათვის. ეს იმი ჯერაც არ შეწყვეტილა. კაზაკებს ორ ბანაკათ გაყოფა ეგზნეკეა. ერთის მხრით ირაზმებიან მმრონელი კაზაკები, მეორეს მხრით— შეძლებულები. ასეეგი უკანონაზოც, რასაც შედეგათ მოყვა ბურჟუაზიულ რადას გადადგომა, ძველი რადა დაატუსლეს, ახალი სახალხო კომისართა საბჭოს თვალსაზრისსე დგას. მაგრამ უკანონაზეც არ არის კარგათ საქმე, ეინაიდან გერმანელებმა ძველ რადასთან შეკრეს ზავი და ახალი რადა კი რეგვეს განიცდის ზავის საკითხში. ეს გარემოა ხელ უწყობს გერმანელებსა და სახალხო კომისართა ურთიერთობის გამწვაგებას.

ბალშევიკები ხელმძღვანელობენ იმ აზრით, რომ ისინი აწარმოებენ სოციალისტურ რევოლუციას. ამ ნიადაგზეა მათი ენერგიული მოქმედება სავსებით ანადგურებს რუსეთის ეკონომიურ ცხოვრებას. ყველამ ვიცით, რუსეთი ასეთი ქვეყანა არაა, რომ სოციალისტურ რევოლუციის მოხდენა შეიძლებოდეს. არც ობიექტურო, არც სუბიექტური ვარიობები ამას ხელს არ უწყობს. როცა ლენინელებს ეკითხებინ, რატომ ვერაფერს ქმნიხო, მათ მზათ აქვთ ერთი პასუხი: საბოტაჟს გვიწყობენო.

მუშაობა არ სწარმოებს ჩვეულებრივი ენერგიათ, ოადგანაც ყველა ლამობს პასუხსის გება აიშოროს. ერთი ჯგუფი, ბურჟუაზიული ელემენტები, თავისთავათ ცხადია, სოციალისმის სასარგებლოთ ვერ იმუშავებენ. ხოლო მეორე ჯგუფი, მმრონელი ინტელიგენციია ბალშევიკურ მთავრობის პოლიტიკამ გაბიზრნა და არც ისინი მუშაობენ ხეირიანათ.

დეკრეტების პროექტებით ყველს ჯიბეში სავსე აქვთ. აი, მაგალითად, ლენინს ათასამდე პროექტი დაექცა ჯიბეთ. სამწუხაროა ისიც, რომ მთავრობის სათავეში მდგომი პირები ენინინერით და აუცილებლათაც სთვლიან, რომ ჯამაგირი მათ ყველზე მეტი ჰქონდეთ. ოთს მანეფზ ნაკლებს თვეში არც ერთი მათგანი არ იღებს.

რა გამოიწვია ბანკების ნაციონალიზაციამ? ის რომ ბანკები ძლიერ გამრავლდა, მაგრამ ყველა დაკეტილია, რადგანაც ხალხში ფულის ოპერაციია არ სწარმოებს, წინდებში შენახული დაიქეთ ფული. საკონლის ფასი სათობნით იზრდება. ერთხელ ჯუფაშეიტა დიდი იმედი გამოსთქვა, რომ სამოტაკენკეს გიფსტეტთო. ამ მხრივ ბევრი იბრძოლეს მათ.

პეტროოგრადი და მოსკოვი ისეთ აუტანელ მდგომარეობაშია, როგორშიაც არც რომანოვების დროს ყოფილა. ძალიზე გაგრაცელებულია ჩხრეკა-დაპატიმრება. პირველთ ეთოოთ ეს ზომა ბურჟუაზიულ ელემენტების წინააღმდეგ იყო მიმართული, მაგრამ მალე სოციალისტებზე მიდგა ჯერი, მუშებს და მათ ორგანიზაციებსაც ეწვევნ. სჩხრეკენ, ამტარეენ, სწვავენ, აპატიმრებენ. დამფუძნებელ კრების დამცველ და სხვა ორგანიზაციებს სამეკრ-ოთხკერი დაესხენ თავს, რაც ხშირათ კონფლიქტებს იწვევდა, ამ ორგანიზაციებში წერეთელ-ჩერნოვის და სხეთია დასაბერ ორდიერებით მიდიოდეს. ყოველივე ამას მოყვა 6 იანვრის სისხლის ღვრა. მატროსები და წითელ-გვარდიელები თავის ძმებს—მუშებს აღარ ინდობდენ.

როგორც ვიცით სახალხო კომისართა საბჭო დამფუძნებელ კრებას იმდენთ სცნობდა, რამდენთ ეს უკანასკნელი საბჭოს მოქმედებას გაიმართლებდა. მის გარეკას აღრეეე ეგოოქნობდეთ. დამფუძნებელ კრების გარეკეთ მოისპო არა მარტო დამფ. კრება, არამედ მისი მოწვევის იმედიც.

ბალშევიკების პოლიტიკამ სულ სისხლის სამართლის დამნაშავეებითია და ავანტიურისტებით აავსო მათი ბანაკი. ინ თუნდაც ფეერშანი, კომისრების მიერ პეტროოგრადის გრაფინაჩალნიკათ დანიშნული. ის ცნობილი ბაიძეკია და ქურდიც კი იყო. მი ი თანაშეწმე კაზაკეეეი ცნობილია, როგორც ბეკრთამე და როგორც აღმოჩნდა, ბოკეოლათაც კი ყოფილა. შეღეეეი—ყოველი პროოვკატორი. ჩემს ბაკეირეეის საზღვარი არ ჰქონდა, როცა საფინანსო სამინისტროს სათავეში აქსური დაეინახე, რომელსაც არაფერი არ გიგეგება ფინანსიური საქმისა. ეანა ერთი და ორიაა ასეთი მაგალითები? ესენი სათავეეი დგანან. მაგრამ რამდენია ახლა დაბალ სადეპარტამენტო ასეთი საეეეეო წარსულის პირები—ამას ხომ ანგარიში არა აქეს. ახლახან გამოეიდა მეტათ სასაცილო დეკრეტი ვაკრობის მოსპობის შესახებ, ვაკრობა კოოპერატიეების ხელში უნდა გადავიდესო. სასურსათო საქმეს შერჩენ ენეგრათი სავსებპირები, მაგრამ ლენინელები რის ლენილენები იქნებოდეს, თუ აქაც თავის ბეე პოლიტიკას არ გაანატონენდეს. ვითომდაც მობეშვეეთა ურჩობის გამო დაჭკეტეს ხორაცის, რძის და სხ. საწყობები. მეორე დღეს ეს ზაწყობეი ნახეეარი გაეპურდეს. დამფუძნებელ კრების სახელზე მოვიდა 90 ვაგონი ფქვილი. ლენინმა რეკეეზიეია ეუო ამ ფქვილს და ცოტათი ამით შეანელა ვითომ სასურსათო კრიზისი. გამოსავა დეკრეტი, პური ნახ. ბარ. მოგეცემათო, ხოლო ერთი სათოის შემდეგ ისეე დეკრეტი აუწყა მეხოოეტონ, ჯერ ცოტა ხანს ისეე მეოთხედ გირვ. დასჯერდითო. მუშათა კანტროლის დაწესებამ ქარაფხეტნი, ნელი მასალის დატაცება გამოიწეია. ქარხნები ყოველ დღე იკეტება და, რა თქმა უნდა, მეშებსაც ითხოვენ. ერთ დღეს მინისტრმა შლიაპნიკო

 45000 მუშა დაითხოვა. ამ ნაირათ სოციალისტურ მთავრობამ მუშებს ლოკაუტი გამოუცხადა. შიშშილის აჩრდილმა აიძულა მუშები ჯამაგირი მაინც იეღოო, რაც სისტოეეეზი მოყავეთ თავის კომიტ. საშვალებებთი. რა თქმა უნდა, სადაც ერთი კაპეიკი შემოსავალი არ არის, იქ ასეთი მდგომარეობა დიდ ხანს ვერ გასტანს. მუშებს თანდათან უგრილდებათ გული კომისარიეზზე. ფული ბანკეებზი სრულიათ არ არის. თფილისიდან რკინის ბანს მუშებს დილეგაცია ჩამოვიდა ფუღლისთვის. მათ მისცეს სულ ცოტა, მეორნი მხოლოდ დეკემბრის ჯამაგირი და თან უთხრეს, მეტს ვეღარ მიიღებთ ფულის უქონლობის გამოგო. მუშებს პოლიტიკურ შეხედულებას ცვლილება ეეჩნეეეა. ბალშეკეკებს იქიდან დაეკარგათ. ასეთივე მდგომარეობაა ჯარისკაცთა შორის. მთავრობა ცყრნნობა მხოლოდ ეითიელ ვვარიდეკლებს, რომლებიც დღეში 30 მანეთს ღებულობენ. ცხადია, ასეთი მდგომარეობა დიდხანს ვერ გაგრძელდება. სახალხო კომისარები დაეცემიან, მაგრამ არ იკეხავთ ვისკენ მიიღტეკის ხალხი? სადგეურო, არ არის იმედი, რომ იგი მენშევიკ-სოც.-რევ-ებს დაუბრუნდება. თუმცა ეეჩნეეეეა ეს პროცესეი, მაგრამ უმეტესათ კი ხალხი საუბედეროო ანარქისტების ბანაკში გადადის. ახლა ლენინსაც ბურჟუას უწოდებენ. მე მიეჩოს ესთეკა, თუ რა მოხდება ზემდეგზე.

დამფუძნებელ კრების წინაადდეგ ძლიერი კამპანია მოეწყო. ჩვენ 9 ს.-დ. მენშევიკ დეპუტატებს მოგვეცა თავრიდის სასახლის კამენდატა კრების დარბაზზი შესასვლელი ქალალდი. დარბაზზი 12-დან 4 საათამდე უეადეთ მთავრობას, რომელის ბრძანებეთითა კრება არ უნდა გაგვეხსნა მათ მოსვლამდე. 4 საათი შესრულდა. ლენინელები არსად სჩანდნენ. შეიეენა ჩოჩეოული. ყველას მოუთმენლობა დაეტყო. კრება ბანსნა მოხუც ეეეერთა-განმა. ქანდარაზე ძლიერ ბევრი ხალხი იყო, განსაკუთრებით ჩრეული „დემოშორატი“. ადე მონაწილეობას ეეეუოლობენ ორეეე-დარეეეეში, სტეენნი და ყეერიანი. კრების დარბაზის გარშემო ტაკეიისმფრქვეველები იყო ჩაშწერეეეეენი, მაგრამ ჩვენს განკეეფრების საზღვარი არ ჰქონდა, როცა ასეთები ჩვენსკენ დამიზნებეყოო თვით დარბაზშიაც დგეენ ნახეთ. თამამათ შეიძლება თქვეეს, რომ კრების მუშათაშეი ყველა იღებდა მონაწილეობას გარდა ზეკრებისა. კრება გახსნა სვერდლოვმა (მეპარტეხენ ს.-რ.) სახალხო კომისართა სეეეე

ნაწილი ცხოვრობს, ტყის გაჩეხვას ადგილი არა აქვს. ზოგიერთი ადგილებში, სადაც ნაკოფლიერათ შერეული მცხოვრებლებია, მიიწყო სხვადასხვა ერების წარმომადგენელთაგან შვიდგარი რაზმი, მაგრამ ვერც ამან იხსნა ტყეები გაჩეხვისაგან, მომხსენებელის შენდეგი სიტყვებიდან ირკვევა, რომ ტყის გაჩეხის დროს არ არიენენ არც სახაზინო და არც მემამულეების ტყეებს. ტყის კომისარები ვერ იჩენენ საკმარო ენერგიას ტყის დაცვაში; კომ. ტტტ ეკ უელნოა რაიმე ზომები მიიღოს.

რადგანაც ახალციხის ტყეებს დიდი სახელშეფოფოვრი მნიშვნელობა აქვს, მომხსენებელი და რამდენიმე წევრი კრებისა მოითხოვენ, რათა ამ ტყეებს მიეტეს განსაკუთრებული ყურადღება. მომხსენებელის აზრით, ერთი განსაკუთრებული ზომა, რომელიც ამ ტყეებს დაესაცავათ უნდა იქნეს მიღებული, გამოიხატება საადგილ-მამულო კომიტეტთან სატყეო განყოფილების დაარსებაში, რომელიც სპეციალურათ იზრუნენს ტყეების დაცვაზე.

თიანეთის მაზრა. ამ მაზრის საადგილ-მამულო კომიტეტს პირველ დღეებიდანვე მოუხდა მემამულეთა და გლეხთა შორის უთანხმოებების გარჩევა. სოფლის მცხოვრებთა შენეხების მეოხებით მამულეები ინაზეთ ტყეებს მარცხდებოდენ: ისინი იძულებული ხდებოდენ ბეგრი დაეთმოთ შენეხებულ სოფლის დემოკრატიისათვის. დემოკრატიის ასეთი ტაქტი და წინააღმდეგობა ამ გარემოებას მიეწერება, რომ გლეხები მიწის საკითხის გადაწყვეტის დამუშუნებელ კრების საშუალებათ ელოდენ. მაგრამ ამას შემდეგ, რაც დამფუძნებელი კრება საბოლოოთ ელოდენ. მაგრამ ამას შემდეგ, რაც დამფუძნებელი კრება საბოლოოთ დაარსებულ იქმნა, ბევრ ადგილებში ტყეებზე ბალშეიკებმა, ბევრ ადგილებში ტყეებზე ბალშეიკებმა, ბევრ ადგილებში ტყეებზე ბალშეიკებმ